

feltétlenül; ám ez a jóakaratu tanácsa veszedelmesen hasonlít ahhoz a közkeletű mondáshoz, hogy az ördögnek is kell gyújtani egy szál gyertyát. Ő ugyanis, egy sorral lejjebb pártja álláspontját aként szegezi le, hogy *az ő pártja nem keveri össze a véderőreformmal a választójogi reformot*; hogy ők azzal tartják kötelességüknek foglalkozni, „a mi tényleg a parlament előtt fekszik, sőt, hogy ők a küzdelem terének oly megváltoztatását, aminő a véderőreformról a választójogi reformra való áttérés volna, „veszélyesnek“ tartanak „a nemzet szempontjából“.

Kitetszik ebből, hogy az egyik függetlenségi párt nem valami tulságos nagy a másikkal „az ősi erényében“; hogy a közös harc vékony takarója alatt mély, csontigható ellentétek sebei tátonganak; hogy tehát a két párt mindegyike más okból, más célért küzd a katonai javaslatok ellen s hogy a harcot beszüntetni mindegyik más feltételek alatt hajlandó.

Ezt tudva, nem vehetjük valami tragikusán azokat a bősülten harcias, a sikeren vakon bizó, a többségnek és a kormánynak erejét oly mélyen lenéző cikkeket, amelyek szerint a „hatalom vergődik“, kormánynak, többségnek, a világegyetemnek az ő kitartó harcuk folytán, vége van.

A dolgok ereje nagyobb az emberek mesterkedésénél. S a dolgok ereje ellenállhatatlanul sodorja a Justh-párt csónakát zátonyok felé, ha még idejében észbe nem kapnak. Vagy Anglia hagyományos, de egy idő óta hűtlenül elhagyott politikai elvét, a „ragyogó elszigeteltség“-et ők vallják a magukénak?

Az új francia kormány. Párisból jelentik: Vasárnap végleg megalakult Poincaré kabinete. A még betöltetlen közoktatásügyi tár-

méhek istene, erről már gondolkozni érdemes. Azután elmélkedett az első férfi bünbesésének összes körülményeiről, rokonszenvvel és részvétellel teljes pillantásokat vetve a meztelen néger nőre.

Igy mult el a tél, a tavasz és a nyár, mi alatt a méhek folytatták a szegény négernek felkénak a rontását. Mikor beállt az ősz, ami lelkészünk nagyon kíváncsi volt arra, hogyan látják el magukat a méhek télire. Egy szép napon kiment a kasokhoz, Ceasarral, a méhek gondozójával, hogy tartalmukat megbecsülje.

Mekkora volt azonban a csodálkozása, midőn a méznek még nyomát sem találta.

Első gyanuja Caesarra esett

— Megetted a mézet, te számár? — kiáltott rá.

— Nem, atyám, a néger nem eszi ezt a piszkot.

— A mézet gondolod?

— Igen, amit a méhek csinálnak. Massa.

— Ez nem piszkos, ez az ő téli táplálékuk.

— Nálunk nincsen tél.

— Ez igaz, teljesen igazad van, de a méheket mégis kényszerítik az ösztöneik, hogy mézet gyűjtsenek, érted már, az isten szerelmére, érted már?

— Isten azt akarja, hogy a bogarak meggyék télen, amit nyáron gyűjtöttek? Nem értem, Massa.

— De, te tökfilkó, muszáj nekik gyűjteni. Ha van egy isten az égben, hát megtörténik az ő akarata.

cát *Guisthau* képviselő, a kereskedelmi tárcát *Fernand David* vette át, míg szépművészeti államtitkár *Leon Berard*, postaügyi államtitkár *Chdumet*, pénzügyi államtitkár *Besnard*, belügyi államtitkár *Paul Morrel* lett. Délután volt az első minisztertanács, amelyen megállapították a szombaton már körvonalazott kormányprogramot, amely kedden kerül nyilvánosságra a Fallières elnökkel együtt tartandó minisztertanácsban. Az új kormány vasárnap este fél hét órakor mutatkozott be az elnöknek. Az új kormány kedden terjesztiprogramját a kamara elé. A kormánynyilatkozat hangsúlyozni fogja a német-francia egyezmény mielőbbi elintézésének szükségességét, hogy biztosítsa a két ország között az őszinte és lojális viszonyt. A kormány kész a republikánus párt támogatásával keresztülvinni a választóreformot.

Szegeden órák szerint fizetik a tanítókat.

— A tanfelügyelő javaslata. —

(*Saját tudósítónktól.*) A közigazgatási bizottság hétfői ülésén rendkívül érdekes kérdés került szónyegre. *Scossa* Dezső királyi tanfelügyelő referált a havidíjas, óradíjas tanítók ügyéről és közel háromnegyed óráig tartó részletes és terjedelmes előadása során javaslatot tett arra nézve is, miként rendezze a város az ideiglenes tanítók régóta húzódó kérdését. A bizottság ülésén többen hozzá akartak szólni a kérdéshez, azonban az elnöklő *Lázár* György dr polgármester a jövő ülésre halasztotta a vitát, mert eddig tanulmányozni akarja az ügyet, amelynek aktáit magához is vette.

A város évek óta a törvény rendelkezéseivel ellentétben mindenféle címen alkalmaz tanítókat. Vannak havidíjas tanítók, óradíjas tanítók, akik nem rendszeresített állásokat töltenek be és csak ideiglenesen vannak a város alkalmazásában. A tanítók voltaképpen azt sem tudják, hogy miféle alkalmazottai a városnak és állandóan sürgetik, hogy válassza meg őket a város rendszeresített tani-

tóknak. Arra az álláspontra helyezkednek, hogyha a városnak szüksége van tanítókra, — aminthogy van is — akkor ne alkalmazzon olyanokat, akik rendszeresített állásokat töltenek be, de azért voltaképpen csak ideig-órát tartó ideiglenes hivatalnokai a városnak.

Erre az álláspontra helyezkedett *Zichy* János gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter is, aki nemrég leiratot küldött ebben az ügyben Szeged városnak. A miniszter elrendelte a leiratban, hogy *rendezzék sürgősen az állapotot*, amely, szerinte, sem tartható fenn továbbra.

A leirat alapján hétfőn a közigazgatási bizottság ülésén *Scossa* Dezső tanfelügyelő érdemleges előterjesztést tett a bizottságnak. Azt javasolta, hogy *Gönczy* Gizella, *Domokos* Margit, *Sávay* János és *Gerber* Géza tanítókat jelentse ki véglegesen alkalmazott tanítóknak és hívja föl a községi iskolaszéket, hogy harminc napon belül tegyen jelentést a többi nem rendszeresített tanítói állás rendszeres betöltésére vonatkozólag is.

A tanfelügyelő részletesen megindokolta a javaslatát. Terjedelmes indokolásában kiemelte, hogy a város nem kívánhatja meg a tanítóktól azt, hogy rendszeres tanítást végezzenek, lelkiismeretes munkát teljesítsenek bizonytalan alkalmazás mellett. Ha szükség van a tanítókra, alkalmazzanak rendszeres tanítókat, ne pedig óradíjasokat.

A bizottság nem vette most tárgyalás alá a tanfelügyelő javaslatát. Az elnöklő polgármester kijelentette, hogy a kérdés annyira bonyolódott, hogy azt előbb tanulmányozni kívánja és ezért a vitát elhalasztotta a bizottság jövő havi ülésére.

Tanyai magyar gyerekek mentése

— Akiket eddig elhanyagoltak. —

(*Saját tudósítónktól.*) Szeged város már régtől fogva ambicionálja, hogy a Délvidék kulturaközpontja legyen. Iskoláinak és internátusainak népessége azt dokumentálja, hogy Szeged város terve a megvalósulás útján halad. És ez tagadhatatlanul igaz is, mert a *Délvidék nemzetiségi lakóinak gyermekei Szegeden nevelkednek és itt lesznek magyarokká.*

Évről-évre szaporodnak a nemzetiségieket befogadó internátusok, bővülnek az iskolák. Minden hivalkodás nélkül elmondhatjuk, hogy Szeged neveli a Délvidék nemzetiségét és asszimilálja őket magyarokká. Ez tagadhatatlanul kulturmisszió, — de azalatt, míg a városunk az egész Délvidéket a szárnyai alá vette és dédelgette az idegeneket, megfeledkezett a saját gyermekeiről, akik a szegedi tanyákon élnek.

A tanyai iskolák államosítása óta a tanyavilág sem szűkölködik ugyan iskolákban, de *csakis elemi iskolák* állnak a tanyavilág rendelkezésére. Meg kell azonban jegyeznünk, hogy ezek az elemi iskolák sem pótolják a hiányt, mert 35.000 szegedi ember ennek dacára sem részesül városi kulturában.

Ez a hiány már évtizedek óta fenáll. Szeged város területéhez tartozó tanyákon a kultúra még mindig a kezdetlegesség fokán áll. Még mindig a husz-huszonöt év előtti állapotok kísértének sok tekintetben. Pedig a tanyavilágban élők nagyon is meg érzik ennek a hiányát.

Ezt a néhány sort azért boesátottuk előre, mert készen van egy olyan terv, mely ezekeket az állapotokat némileg megszüntetni törekszik. A terv már nemcsak hogy készen van, hanem már agilis pártfogókra is talált, akik rövid időn belül valóra váltják a tervet.

A tervet *Galler* Kristóf pápai kamarás, tanítóképzői igazgató készítette. A terv nem más, mint a tanyavilág iskolakötelességének számára egy internátus felállítása, mely olyan nagyarányú és olcsó lenne, hogy a fenn említett hiányokat pótolni tudná. Az új inter-

— Igen, de — szent atyám — a bogarak akarata?

— Oh, ne mondd azt, hogy a bogaraknak is lehet akaratauk.

— Miért nem, atyám? És minek télre gyűjteni, ha egész éven át van cukornád. Nem olyan ostobák ezek az állatkák.

Elsötétül a lelkész szeme előtt a világ. Valóság lenne, hogy a méhek észrevették, hogy nincs szükségük készletre a hideg évszak idejére, mert hiszen mindig van cukornád? Borzasztó kétségek kerítették hatalmukba a pap lelkét. Ha a méhek gondolkozni tudnak, ha nincsenek megakadályozva abban, hogy végkövetkeztetéseket vonjanak le és hogy örökkévaló határozatokat belátásuk szerint megváltoztassanak, hol marad akkor az ösztön és a predesztináció?

Kétségbeesésében és telve gyűlölettel a lusta méhek iránt, egy napon elhatározta, hogy a kasokat széttöri. A méhek, amelyek feldühödtek, hogy így szétkergetik őket, tömegesen rontottak rá a lelkészre, aki nem volt már harcképes és végül megadta magát és ágyba kellett feküdnie.

A szenvedés és fájdalom hosszú éjszakái alatt volt ideje megbánni tévtanokba vetett hitét és az anyjának, kinek jámbor hitét nem győzte le a pogány theizmus, ápolása közben, az ő karjai között lehelte ki a lelkét, miután visszaverte gvermekkori hitét és nagy örömeire fekete hitsorsosainak, akik az isten létezésének hegyesvégű bizonyítékaitól nagyon sokat szenvedtek, az atheista hitre tért át.